

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 21421/2022
21.02.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Добриле Страјина, председника већа, Драгане Миросављевић и Надежде Видић, чланова већа, у парници тужиоца Компанија „Дунав осигурање“ адо Београд, чији је пуномоћник Дејан Вуковић, адвокат из ..., против туженог АА из ..., чији је пуномоћник Драган Симић, адвокат из ..., ради стицања без основа, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 933/2022 од 18.08.2022. године, у седници одржаној 21.02.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 933/2022 од 18.08.2022. године.

ОДБИЈА СЕ захтев тужиоца за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Сомбору П 81/2021 од 18.02.2022. године, исправљеном решењем тог суда П 81/21 од 11.03.2022. године, ставом првим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу исплати 44.293.392,00 динара, са законском затезном каматом од 13.09.2021. године до исплате. Ставом трећим изреке, одбијен је део тужбеног захтева којим је тражено да се обавезе тужени да тужиоцу исплати законску затезну камату на 44.293.392,00 динара, за период од 28.09.2020. године до 13.09.2021. године. Ставом четвртим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу надокнади трошкове парничног поступка од 195.000,00 динара, са затезном каматом од извршности до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж 933/2022 од 18.08.2022. године, ставом првим изреке, одбијена је жалба туженог и потврђена првостепена пресуда у побијаном усвајајућем делу одлуке о главној ствари и делу којим је одлучено о трошковима парничног поступка (став један, два и четири изреке пресуде). Ставом другим изреке, одбијен је захтев туженог за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужени је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешене примене материјалног права.

Тужилац је поднео одговор на ревизију. Трошкове ревизијског поступка је тражио у висини судских такси за одговор на ревизију.

Испитујући правилност побијане одлуке применом члана 408. ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 72/11...10/23), Врховни суд је оценио да ревизија није основана. У поступку пред другостепеним судом није дошло ни до пропуста у примени или до погрешне примене које од одредаба ЗПП, па нема ни повреде из члана 374. став 1. ЗПП, на коју се ревизијом указује, као ни других битних повреда одредаба парничног поступка из наведене законске одредбе које би могле представљати основ за уважавање ревизије.

Према утврђеном чињеничном стању, тужени АА је оснивач ПД „РИС“ доо из Сремске Каменице, над којим је решењем Привредног суда у Новом Саду Ст 96/2010 од 05.07.2010. године отворен стечајни поступак. РИС доо - у стечају из Сремске Каменице, је као тужилац 23.12.2016. године поднео тужбу Привредном суду у Новом Саду против „Дунав осигурање“ ад Београд, као туженог, ради наплате законске затезне камате на потраживање досуђено пресудама из раније окончане парнице (пресудама Привредног апелационог суда Пж 7009/2014 и Привредног суда у Новом Саду П 3872/2010). Поступак је окончан пресудом Привредног суда у Новом Саду П 1388/2016 од 04.05.2017. године (која је потврђена пресудом Апелационог суда у Београду Пж 4681/17 од 19.07.2018. године), којом је тужбени захтев делимично усвојен тако што је наложено „Дунав осигурању“ ад Београд као туженом да РИС доо - у стечају из Сремске Каменице, као тужиоцу, исплати 36.499.078,85 динара са законском затезном каматом од 23.12.2016. године до исплате и одлучено о трошковима поступка, док је у преосталом делу тужбени захтев одбијен. У међувремену, решењем Привредног суда у Новом Саду Ст 11/2017 од 05.07.2018. године закључен је стечајни поступак над стечајним дужником РИС доо - у стечају из Сремске Каменице и овлашћен тужени АА – као власник удела да настави покренуте поступке, ступи на место стечајног дужника и изврши наплату свих потраживања која се остваре у наведеним поступцима у своје име и за свој рачун (тима и у односу на парнични поступак који се води пред Привредним судом у Новом Саду П 1388/2016). Решењем АПР-а од 31.07.2018. године избрисан је привредни субјект РИС доо у стечају. Пресудом Врховног касационог суда Прев 182/2019 до 14.05.2020. године, преиначене су пресуда Привредног суда у Новом Саду П 1388/2016 од 04.05.2017. године и Привредног апелационог суда Пж 4681/17 од 19.07.2018. године тако што је одбијен тужбени захтев. Пресуда Врховног касационог суда достављена је пуномоћнику адвокату који је заступао РИС доо у стечају по решењу стечајног управника (које предузеће је у међувремену престало да постоји), о чему није обавестио туженог АА, јер исти није био странка у поступку.

Тужилац „Дунав осигурање“ ад Београд је 20.10.2020. године извршио исплату 44.293.392,00 динара по правноснажној пресуди Привредног суда у Новом Саду П 1388/2016 од 04.05.2017. године туженом АА као овлашћеном лицу, која је у касније вођеном поступку по ревизији преиначена.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су делимично усвојили тужбени захтев и обавезали туженог на враћање тужиоцу исплаћених 44.293.392,00 динара са законском каматом у смислу члана 210. и 214. Закона о облигационим односима, уз закључак да је доношењем Пресуде Врховног касационог

суда Прев 182/2019 до 14.05.2020. године накнадно отпао основ за извршену исплату наведеног износа. При том, оценили су и да је истакнут приговор застарелости потраживања неоснован позивом на примену члана 371. истог Закона.

Врховни суд је оценио да су нижестепени судови правилно применили материјално право.

Законом о облигационим односима - ЗОО чланом 210. ставом 1. је прописано да кад је неки део имовине једног лица прешао на било који начин у имовину неког другог лица, а тај прелаз нема свој основ у неком правном послу или у закону, стицалац је дужан да га врати, а кад то није могуће - да накнади вредност постигнутих користи, док ставом 2. истог члана да обавеза враћања, односно накнаде вредности настаје и кад се нешто прими с обзиром на основ који се није остварио или који је касније отпао. Чланом 214. истог Закона прописано је да кад се враћа оно што је стечено без основа, морају се вратити плодови и платити затезна камата, и то, ако је стицалац несавестан, од дана стицања, а иначе од дана подношења захтева.

Имајући у виду цитиране законске одредбе, тужени је у обавези да тужиоцу врати исплаћени новчани износ по основу правноснажне пресуде Привредног суда у Новом Саду П 1388/2016 од 04.05.2017. године, јер је наведена правноснажана пресуда, у поступку по ревизији, преиначена одбијањем тужбеног захтева. Наиме, реч је о ситуацији када је правни основ на основу којег је исплата извршена касније отпао, због чега тужилац основано потражује враћање наплаћеног износа од туженог на основу члана 210. ЗОО, који му је и досуђен нижестепеним пресудама.

Вредност стеченог без основа правилно је досуђено са каматом од подношења тужбе применом члана 214. ЗОО, јер је, према правилном закључку нижестепених судова, тужени постао неставестан стицалац даном подношења тужбе.

Без утицаја су наводи ревизије, истицани у поступку по жалби и у току првостепеног поступка, којима се указује да основаност истакнутог приговора застарелости треба ценити применом трогодишњег рока застарелости из члана 548. Закона о привредним друштвима. У овом случају није реч о потраживању повериоца привредног друштва према члановима друштва, већ према туженом лично, јер је тужени наплатио предметно новчано потраживање у своје име и за свој рачун (на основу овлашћења из решења Привредног суда у Новом Саду Ст 11/2017 од 05.07.2018. године). Код таквог стања, а с обзиром да се ради о обавези враћања стеченог без основа, истакнути приговор застарелости потраживања је правилно оцењен као неоснован применом општег (десетогодишњег) рока застарелости из члана 371. ЗОО.

Како се осталим наводима ревизије кроз указивање на погрешну примену материјалног права оспорава правилност утврђеног чињеничног стања са којих разлога се ревизија не може изјавити и понављају наводи из жалбе који су били предмет правилне оцене другостепеног суда, исти су оцењени као неосновани и без утицаја на другачије одлучивање.

Из наведених разлога, на основу члана 414. ЗПП, Врховни суд је одлучио као у ставу првом изреке.

Захтев тужиоца за накнаду ревизијског поступка на име трошкова судских такси за одговор на ревизију није потребан ради вођења парнице, па је применом члана 154. став 1. ЗПП, Врховни суд одлучио као у ставу другом изреке.

Председник већа – судија
Добрила Страјина, с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић